

Կը քալեն, իրենց քնքշեմի ծոցին մէջ ալիքներու պէս կուտակուող զգայնութիւններ փայփայելով ջերմ ու թարմ հպումներով:

Եւ մոռնեմք ամէն կողմ, մշտադաւաճ մոռնիներ, կոյր ու աղօթամբմունջ, թախծոտ ու անտուշ ծայրեմ մոռնիներ:

Ու չայ ճեղքն անմահ ապրելու չարքաշ, անվկանդ ու անխորտակելի Ոգին կապոյտ շղարշներու մէջ փաթթուած՝ կ'անցնի մեռելներու ա'լ համզած յուզումներուն վրայէն:

Խաղաղութիւն ծորերու, լեռներու, ամապամներու ամայութեան մէջ փնտկտուած հայ մարտիրոսներ, խաղաղութիւն ձեր հոգիներուն:

Անդորրութիւն, ու արեւն իր հրաշափառ լոյսը կը սփռէ տիեզերքին վերեւ, շիրմաքարերէն փառունակ սպիտակութեան և անծայրածիր հորիզոններու տակ համզող անշիրիմ մնացած կորներու, ամարցունք մնացած հողակոյտերու տրամութեան և յաւիտեակամ ճալին վրայ...

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՄՐԱՊԵԱՆ

ՄՈՒՐԱՅԻԿՆԵՐԸ

Գիշեր իջաւ դանդաղօրէն քաղքին վըրայ:
Առանց լացի պատերուն տակ պէտք է պառկիլ:
Մեր փըշրըւած կուրծքերուն մէջ դեռ կը հեւայ՝
Օրուան թախիծն իր արիւնով մահատեսիլ:

Լըռութեան մէջ լուսինն անվերջ՝ բախտի՛ ընկեր՝
Երկնի խորէն թող պըլպըլայ եւ արտասուէ:
Մեր յոգնատանջ մարմիններուն համար անտէր
Անցնող քամին թող մեւանուէ երգեր հիւսէ:

Իշխր, ո՛վ քուն, մեր աչքերուն վըրայ դողդոջ,
Փակէ՛ գանոնք բընութեան դէմ եւ մեր բախտին:
Պահ մը շընջենք սէր եւ յուզում, եւ մեր ամբողջ
Հոգին յանձնենք անդորրաւէտ մոռացօնքին:

Առաւօտուն՝ պիտի գարթնունք լոյսին համար,
Գուցէ հիւանդ, բազմաչարքար ու վիրաւոր:
Եւ ըսկըսինք երէկուան կեանքն, ու վըշտահար
Նորէն իյնանք գետնին վըրան արտասուաթոր:

Մեզմէ շատեր կո՛յր են, աւաղ, ու չեն գիտեր
Արեւն ինչ է, ինչ են երկինք ու մարդկութիւն:
Մէկուն շողին ջերմութեամբ լոկ կ'ըլլան եթեր,
Եւ միւսներուն անտես շունչով կը զգան՝ արթուն:

Իրենց ծընած խաւարին մէջ պիտի մեռնին:
Մինչ կան շատեր՝ որ ատենո՛վ ունէին լոյս,
Այսօր զըրկեալ՝ ամհօրէն կը տառապին,
Անոնց սըրտէն սէրն յաւիտեան տըւած է խոյս:

Կան որ խո՛ւլ են՝ ու բընութեան մէծ երգերէն
Իրենց սըրտին լարերն, աւաղ, չեն ըզգածուիր:
Սակայն կ'ըմպեն լոյսն արեւուն անյազօրէն,
Ու կը սիրեն երկրի ծաղիկն ու ծովն անծիր:

Մարդկային ձայնն իրենց հոգին չէ՛ արիւնշած,
Ներքին աշխարհն ունին ընկեր եւ յակուրջի,
Մերթ նայուածքներն անցորդին կը խընդորեն
Ու սիրոյ շո՛ղն իրենց սըրտին մէջ կը հանգչի:

Իշխր ո՛վ քուն, իշխր մեղմիկ եւ օրրէ՛ մեղ,
Գիշեր մը լոկ մոռցընել տուր մեր ցանն անծիր:
Երազներու աշխարհին մէջ տար լուսազէտ,
Եւ սրբազան պաշտումէդ ետք՝ նորէն անցիլ:

Առաւօտուն՝ հողին վրայ՝ գուցէ շատեր
Երգի կարօտ, լոյսի ծարաւ ու անօթի՝
Ըլլան անշունչ, ցուրտէն սառած կամ կիտաւոր:
Կամքի ուժով կորովն իրենց ա'լ չըկանգնիր:

Բըժըշկական սեղանն ըլլայ իրենց դագաղ:
Հասարակաց փոսն՝ անկիրթն յաւերժական:
Առանց լացի, առանց խաչի, գուցէ անթաղ
Երկրէս մեկնին, անիծելով սէր ու խորան:

ՀՐԱՉ ԲԱՆԱՐԱՆ

ԼԱՅ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ

Հայ բանաստեղծ դուն տըխուր ես հոգեւին
Վերջալոյսի պէս աշնան,
Ու Քընարիդ լարերը մեր թախիծին
Կ'երգեն խորհուրդը միայն:

Ով դու զաւակ արեւելքին հեռաւոր
Գեղեցկութեան անծանօթ,
Կարծես խաչուած Աստուած մ'ես դու մենաւոր
Տիեզերքին մէջ թախծոտ:

Մարմինդ ինչպէս աննիւթ սափոր բեկբեկուն
Մէջը գաղտնիք ու խոհեր,
Ուր քու հոգիդ սիրոյ քերթուած մ'է անհուն
Իր խորքին մէջ կարեւոր:

Որքան խորունկ տեսիլ ունիս դու կեանքի
Որքան պաշտում գեղեցկին,
Լուսամարմին իմաստութիւնն եւ մըտքի
Աստուածախառն իմ ցեղին:

Դու հինաւորց մարգարէի պէս եկար
Կարմիր մեր հողն անցնելով,
Խօսքերուդ մէջ աստուածային հոգի կար
Ապագային տեսիլքով:

Հին եւ հըպարտ դիւցազնութիւնն իմ ցեղին
Դու բամբուկով երգեցիր:
Ու ծովէ ծով Մայր Հայաստանը կըրկին
Եռագոյնով կապեցիր:

Մըռնեցելով երբ կու լայիր անհանգարտ
Պապերուս ձայնն էր հըզօր,
Ուր պատմութեան խըռովքը մեր բարդ ի բարդ
Կը մըրըրկէր օրէ օր:

Հողին տըւիր կաթն ու գինին քաղցրահոտ
Մայրութեան սուրբ ըզձանքով,
Քուրբաններով անտես անտես
Քուրբաններով անտես անտես:

Զաւակն անոր կոթող մ'եղաւ հեթանոս
Քու խօսքերուդ հըրաշքով:
Որպէս ճաճանչ աստուածային քո լեզուն
Սերմն էր յուրթի մեր հողին,
Ուր ծաղկեցան եղեմին քով Մասիսին
Բանաստեղծներ հըրածին:

Մինչ դուն օրհնած ոսկի լեզուակ դողանջի
Հովտէ հովիտ կ'անցնէիր,
Որ շունչ առնէ, երգ ու նըւագ հրեշտակի
Հայ քամանչան սըգակիր:

Այն քո մաքուր ծոցը լեցուած թարմ լոյսով
Նարեկացւոյ գիրքն է սուրբ,
Այն քո ժըպտուն բիւ աչքերուդ խորունկ ծով
Քուչակի սէրն ալէծով:

Ահ քու հոգիդ ամբողջ խորհուրդ, ամբողջ երգ,
Արեւելեան ըզգացում,
Մեր ժամերուն մէջն երկնային դու համբը,
Մեր երկընքին վերացում:

Ո՞վ քեզ տըւաւ լարն Աստուծոյ մատներուն
Անմահական զարկերով,
Ո՞վ շըրթներուդ բառը դըրաւ հայկազուն
Մեղմ ու քընքուէ հաճոյքով:

Կը լըսեմ միշտ ձայնդ անոյշ ու մեղմիկ
Էութեան մէջ հոգիիս,
Ողջ աշխարհի դուն հեշտ դիւթանք ու գաղտնիք
Եւ ընտանի իմ սըրտիս:

Այս իմ պանդուխտ մենութեան մէջ հոգիիս
Քեզ հետ կ'ապրիմ ամէն օր,
Ուր մեղմադձ ու մըտածկոտ կը վառիս
Յուզումներով նորանոր:

Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ